

Abidin Özkaya
Kayseri Sanayi Odası Meclis Başkanı

SORUN: Çalışanların İcra Takiplerinde İşveren Sorumluluğu; Bilindiği üzere işletmelerde çalışan personellerin bankaya olan kredi, kredi kartı ve her türlü borçlarından dolayı haklarında başlatılan icra takiplerinde maaşlarına haciz işlemi başlatılmaktadır. Çalışanların maaşları üzerine konulan hacizlerin takibi de işyerinden istenilmektedir. Bu konuda sorunu olan her bir çalışan için yapılması istenilen bu takip firmalar için büyük bir yük getirmektedir.

Kurumsal firmalarımızda maaş ödemeleri banka hesaplarına yatırılmaktadır. Buna rağmen çalışanlarla ilgili icra takiplerinden doğan ödemeler çalıştıkları firmalar tarafından yapılmaktadır. Bazen aynı kişi için 3, 5 hatta 10 adet icra takibi bulunmaktadır. Sırf bu yazı cevapları için ayrı personel istihdamı gerekmekte olup ticari şirketler açısından yazıya cevap verilmemesi halinde şirketin malvarlığına haciz konulması rizikosunu ile karşı karşıya kalınmaktadır.

ÇÖZÜM: Çalışanların İcra Takiplerinde İşveren Sorumluluğu; Bu kapsamdaki firmalarımız üzerinden takip yükümlülüğünün alınarak icra dolayısıyla maaş kesintilerinin çalışanların bankadaki maaş hesapları üzerinden yapılması şeklinde bir mevzuat düzenlemesine gidilmesinin yararlı olacağını düşünmekteyiz.

Ayrıca yine kesinti yapılmamış olması ya da maaş hacizlerine cevap verilmemiş olması durumunda çalışanın borcundan işvereni sorumlu hale getiren uygulamanın kaldırılarak, haciz ihbarnamelerinde olduğu gibi bir düzenleme getirilip tekide rağmen işlem yapılmamış olması halinde sorumluluk yüklenmesi veya cevap verilmemiş olması durumunda idari para cezası gibi bir düzenleme yapılması daha adil bir uygulama olacaktır. Nitekim çoğu zaman firmaların maaş hacizlerine verdikleri cevapların evrak yoğunluğundan dolayı icra dosyaları içine girmediği ya da görülmediği ve cevap verilmiş olmasına rağmen haciz tatbik edildiği sıklıkla karşılaşılan durumlardan olmaktadır.

Dipnot: Bu konu 03.03.2020 tarihinde Sanayi Odaları Konsey Toplantısında Görüşülmek Üzere TOBB'a iletilmiştir.

SORUN: Şirket Hesaplarına Konulan Blokeler;

Yargılama süreci devam eden davalarda ihtiyati tedbir/ihtiyati haciz kararı verilmesi halinde bu tedbirler davadaki harca esas olarak gösterilen değerleri hatta çoğu zaman davanın neticesinde ortaya çıkabilecek olası miktarları dahi fazlası ile aşarak şirketin tüm taşınır taşınmaz malvarlığı üzerinde tatbik edilmektedir. Bu durum şirketlerin aktivasyonunu olumsuz yönde etkileyerek ticari itibarların zedelenmesine neden olmaktadır.

İcra takiplerinde ise şirket hesaplarında yargı kararı ile kesinleşen tutarın blokajı yerine şirket tüm hesaplarına bloke veya tedbir konulması uygulaması kullanılmaktadır. Bazen firmanın tüm aktifleri çok küçük bir meblağ yüzünden bloke edilmekte ve bunun çok büyük zararları olmaktadır (iflas, karşılıksız çek vs).

ÇÖZÜM: Şirket Hesaplarına Konulan Blokeler; Bu kapsamdaki firmaların hesaplarına kesinleşen tutar kadar bloke/tedbir işlemi yapılarak firmaların ticari faaliyetlerini engelleyen uğramasının önüne geçilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. (Hukuken bankalar haciz ihbarnamesinde veyahut haciz müzekkeresinde belirtilen miktar kadar meblağı bloke edebilir. Kesinleşen miktar ne olursa olsun tüm hesaba bloke konulacağına dair yasal bir düzenleme bulunmamaktadır. Mevcut sıkıntı bankaların uygulama şekline göre kaynaklanmaktadır.)

Yine haciz konulurken çok kısa sürede ve basit bir yöntemle haciz konulabilirken haciz kaldırma konusunda aynı hız ve kolaylığın sağlanamamış olması ciddi mağduriyetlere yol açabilmektedir. Örneğin çok sayıda taşınmazı olan bir borçlu şirketin malvarlığına haciz konulması için "şirket adına kayıtlı tüm taşınmazlar üzerine haciz konulmasına" karar verilmesi yeterli iken kaldırılması için her tapu müdürlüğüne haciz tatbik yevmiye numarası ile haciz kaldırma yazısı istenebilmektedir. Haczin

kaldırılması için gerekli işlemleri tamamladığı halde tapu ve araçları üzerinde halen haciz görüldüğü için ciddi zaman ve emek kaybı yaşayan borçlular da bulunmaktadır. Haciz koymak için yeterli görülen yazının kaldırmak için de yeterli görülmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Dipnot: Bu konu 03.03.2020 tarihinde Sanayi Odaları Konsey Toplantısında Görüşülmek Üzere TOBB'a iletilmiştir.

SORUN: Seramik Sektörü Maluliyet Sistemi; Türkiye'de Seramik Sektörüne çalışanlarda görülen Silikozis meslek hastalığı teşhisi ve buna bağlı maluliyet sistemindeki hatalı değerlendirme kriteri içeren yönetmeliğin sonucu olarak büyük sorunlar yaşanmaktadır.

Şuanda Sektördeki meslek hastalığı değerlendirme kriterleri güncel olmayıp yaklaşık 30 yıl önce hazırlanan eski yönetmeliklere göre yapılmaktadır Mevcut durumda ortaya çıkan % iş görememezlik karar davlarında işletmelere oran olarak çok yüksek değerler hükmedilmekte, bunun da maliyeti aşırı fazla olmaktadır. Bunun sonucunda da, seramik sektörü gibi meslek hastalığı riski barındıran diğer sektörlerin ülkemizden çıkmasına sebep olacaktır. Bunun son örneği İstanbul'da seramik üretimi yapan DURAVİT firmasının yukarıda sayılan nedenleri gerekçe göstererek üretimi durdurması ve Türkiye'de faaliyetlerine son vermesidir.

ÇÖZÜM: Seramik Sektörü Maluliyet Sistemi; SGK'nın 1998 ve 2014'te kendi yaptırdığı incelemeler sonucunda da ortaya çıktığı gibi, kazanma gücü kaybı hesabının Avrupa Birliği ülkelerinde uygulandığı şekilde uygulamaya geçilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Seramik Sektörü Meslek hastalığı değerlendirme parametrelerinin güncel Avrupa normlarında yapılması, değerlendirme yaparken de söz konusu çalışanın özel hayatı ile ilgili (sigara, alkol kullanımı, ilave işlerde çalışması vb) konuların da dikkat alınması ve sadece akciğer tomografisi ile bir kaniya varılmaması gerekir. Meslek hastalıkları maruziyet ve devamında maluliyet hesaplama cetvelinin Avrupa standartlarına almamız gerekmektedir.

Dipnot: Bu konu 03.03.2020 tarihinde Sanayi Odaları Konsey Toplantısında Görüşülmek Üzere TOBB'a iletilmiştir.

SORUN: Meslek Hastalıkları Konusunda Sigorta Poliçesi Sorunu; Meslek hastalıkları konusunda Türkiye'de sigorta şirketleri artık poliçe düzenlemek istememektedir. Diğer taraftan bir grup avukatlar bu konu üzerinde çalışanları yanlış bilgilendirerek iş barışını bozmaktadırlar ve hem çalışanların hem de işverenlerin maddi kayıplarına sebep olmaktadır.

ÇÖZÜM: Meslek Hastalıkları Konusunda Sigorta Poliçesi Sorunu; Meslek hastalığı olan sektörlerde sigortalamanın mümkün olduğunca zorunlu tutulması böylece sigorta şirketlerinin artan poliçe tahsilatları ile sigorta tazminatlarını karşılayabilmelerinin önünün açılması çözüm olabilir.

Meslek hastalıkları hastanelerinde buna benzer kurumlarda KVKK hükümlerinin gerektiği gibi uygulanması ve durumu manipüle edici kişilerle kişisel bilgilerin paylaşımının engellenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Dipnot: Bu konu 03.03.2020 tarihinde Sanayi Odaları Konsey Toplantısında Görüşülmek Üzere TOBB'a iletilmiştir.

SORUN: Alternatif Çözüm Yolları Yönüyle Ortaya Çıkan Aksaklıklar;

Arabuluculuk uygulamalarında, taraflardan birisinin sanayicimiz olduğu ve kamuya yaptıkları işler nedeniyle uyuşmazlığın karşı tarafının da kamu olduğu durumlarda, kamu adına toplantılara katılan kişilerin genellikle "Anlaşmama"yı tercih ettikleri görülmektedir. Bunun sebebi olarak da "Sayıştay'ın kendilerine zimmet çikarmasından korktuklarını söylediklerine" tanık olunmaktadır.

Ticari Davalarda Dava şartı uygulaması ile Arabuluculuk müessesesi zorunlu hale gelmiştir. Ancak Arabulucu olarak görüşmelere katılan kişilerin, uyuşmazlığın konusuyla ilgili olarak "Uzman" niteliğinde olmaması anlaşmaları güçleştirmektedir.

Tahkim alanında en büyük paydaşlarından birisinin TOBB olduğu kar amacı gütmeyen ISTAC İstanbul Tahkim Merkezi'nin etkinliğinin artırılması ve tüm Dünyada bilinirliğinin ve uluslararası arenada talep edilirlığının yükseltilmesi gerekmektedir.

ÇÖZÜM: Alternatif Çözüm Yolları Yönüyle Ortaya Çıkan Aksaklıklar;

Arabuluculuk uygulamasının yaygınlaşması ve etkinleşmesi için, kamu adına görüşmelere gelen kişilerin zimmet suçlamasıyla karşılaşmayacakları yönünde kendilerine güvence verilmesi, gerekirse bu konuda yasal düzenleme yapılması son derece önem arz etmektedir.

Ticari Uyuşmazlıklardaki "Dava Şartı Arabuluculuklarda", uyuşmazlığın türüne göre "Banka Hukuku", "Sigorta Hukuku", "Kambiyo Hukuku", "Sağlık Hukuku", "Sözleşmeler Hukuku", v.s. gibi alanlarda, arabulucuların eğitilerek uzmanlaşmalarından sonra bu uyuşmazlıklara arabulucu olarak atanmaları sağlanmalıdır.

Tahkim kurumunun etkinliğinin artırılabilmesi için;

□ Sadece tutarları yüksek olan uyuşmazlıkların değil, tutarları nispeten orta seviyedeki olan uyuşmazlıkların da tahkim önüne getirilebilmesi önemlidir. Bunun için de, tahkim yapıldıktan sonra ortaya çıkan ve taraflara yükletilen toplam maliyetin de mümkün olduğunca düşük olmasının sağlanması gereklidir.

□ ISTAC'ın kamunun taraf olduğu uyuşmazlıklarda da yaygınlaştırılması gerekmektedir. Bu hususta gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasının sağlanması gerekmektedir.

□ Tahkimde görev alacak uzman ve nitelikli hakemlerin sayısının çoğaltılmasının sağlanması ve bunu sağlamak için de haricen verilen bir takım sertifikalı eğitimlerin yanı sıra üniversitelerin eğitimlerinde de tahkim müessesesi ile ilgili bir takım eğitim derslerinin konulması son derece faydalı olabilecektir.

Dipnot: Bu konu 27/11/2020 tarihinde, Adalet Bakanımız Sn. Abdulhamit GÜL'ün katılımlarıyla gerçekleştirilen İstişare Toplantısı'nda Görüşülmek Üzere TOBB Genel Sekreterliği'ne iletilmiştir.